

EIA

Mi az EIA?

A környezeti hatásvizsgálat (Environmental Impact Assessment - EIA) a fenntartható fejlődést megvalósító környezetvédelmi politika egyik legfontosabb eszköze. Célja a különböző emberi tevékenységek környezetre kifejtett negatív hatásainak megelőzése, beleértve az egészséget is. Megvalósítása a javasolt tevékenység, vagy annak módosításának a környezetre való feltételezhető hatásait vizsgáló komplex szakértői elemzések által történik, még azok telepítése vagy különleges előírások alapján való engedélyezése előtt.

A javasolt tevékenység vagy a javasolt tevékenység módosítása (a továbbiakban „a javasolt tevékenység vagy annak módosítása”) alatt építmények vagy egyéb létesítmények realizálása, realizálási szándéka vagy a természeti környezetbe vagy a tájba való egyéb olyan beavatkozás értendő, amely megváltoztatja a hely természeti vonatkozásait, beleértve az ásványkincsek kitermelését is.

Milyen az EIA jogi kerete a Szlovák Köztársaságban?

A Szlovák Köztársaságban ilyen jellegű vizsgálatokat 1994 óta készítenek, akkor lépett hatályba a Szlovák Parlament 127/1994 sz. törvénye a környezeti hatásvizsgálatokról. Ennek helyébe 2006 február 1.-étől a következő törvények léptek:

- a 2006/24 sz., a környezeti hatásvizsgálatokról valamint egyes jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény és későbbi módosításai (törvény),
- a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának 2006/113 sz. rendelete, amely a környezeti hatásvizsgálatokhoz szükséges szakmai alkalmasság részletes követelményeit határozza meg.

Az EIA törvény több alkalommal került módosításra, legutóbbi módosítása 2015 január 1.-étől van érvényben.

A szlovák jogrend az EIA területén biztosítja a teljes összehangoltságot az EU jogrendjével és a nemzetközi egyezményekkel, amelyek a Szlovák Köztársaságra vonatkoznak. A környezeti hatásvizsgálatokról szóló törvény és módosításainak elfogadása valamint érvényesítése alapfeltétele az Európai Unió forrásainak a projektek finanszírozásához való felhasználásához.

Mi az EIA célja?

A javasolt tevékenységek elbírálásának célja:

- megállapítani, leírni és kiértékelni a javasolt tevékenység és annak módosításainak közvetlen és közvetett hatásait a környezetre, beleértve az országhatárokon átnyúló hatásokat is,
- megmagyarázni és összehasonlítani a javasolt tevékenység és annak módosításainak előnyeit és hátrányait, beleértve azok különböző változatait is, összehasonlítva azokat a realizálás nélküli változattal is,
- meghatározni azokat az intézkedéseket, amelyek megakadályozzák vagy csökkentik a környezet szennyezését vagy megakadályozzák a környezet károsítását,
- szakmai alapok megszerzése a tevékenységek és azok módosításainak engedélyezéséről szóló határozatokhoz különleges előírások szerint.

Milyen javasolt tevékenységek és azok módosításai képezik a környezeti hatásvizsgálatok tárgyát?

A környezetre gyakorolt lehetséges negatív hatások súlyosságától függően a hatásvizsgálatok tárgyát a törvény 8. sz. mellékletében megadott azon javasolt tevékenységek és azok módosításai képezik, melyek:

- kötelező hatásvizsgálat alá esnek,
- vizsgálati eljárás alá esnek.

Mely javasolt tevékenységek és azok módosításai alkotják a kötelező környezeti hatásvizsgálat tárgyát?

- a törvény 8 sz. mellékletének A részében meghatározott javasolt tevékenység,
- a 8 sz. melléklet A részében meghatározott javasolt tevékenység, amely kizárólag vagy főleg

új eljárások vagy termékek, esetleg több mint két éve nem használt eljárások és termékek fejlesztésének vagy tesztelésének céljából kerül realizálásra, amennyiben ez a javasolt tevékenység környezeti hatásaira vonatkozó vizsgálati eljárás alapján hozott határozatból következik,

- a 8 sz. melléklet B részében meghatározott javasolt tevékenység, ha ez a vizsgálati eljárás alapján hozott határozatból következik,
- a 8 melléklet A részében meghatározott javasolt tevékenység módosítása, ha önmagában ez a módosítás eléri vagy meghaladja a küszöbértéket, amennyiben ez a küszöbérték az adott javasolt tevékenység számára a 8 melléklet A részében meg van határozva,
- a 8 melléklet A részében meghatározott javasolt tevékenység módosítása, amelynek jelentős negatív hatása lehet a környezetre, ha már elbírált, engedélyezett, realizált vagy a megvalósítás folyamatában levő tevékenységről van szó, amennyiben ez a környezeti hatásaira vonatkozó vizsgálati eljárás alapján hozott határozatból következik,
- a 8 melléklet B részében meghatározott javasolt tevékenység módosítása, ha már elbírált, engedélyezett, realizált vagy a megvalósítás folyamatában levő tevékenységről van szó, amelynek jelentős negatív hatása lehet a környezetre és amennyiben ez a környezeti hatásokra vonatkozó vizsgálati eljárás alapján hozott határozatból következik,
- a javasolt tevékenység vagy annak módosítása, amely a környezet- és tájvédelmi állami hatóság szakmai véleménye alapján önállóan vagy más tevékenységekkel együtt jelentősen befolyásolhatja a védett területek rendszerének területét.

Mely javasolt tevékenységek és azok módosításai esnek vizsgálati eljárás alá?

- a 8 melléklet A részében meghatározott javasolt tevékenység, amely kizárólag vagy főleg új eljárások vagy termékek, esetleg több mint két éve nem használt eljárások és termékek fejlesztésének vagy tesztelésének céljából kerül realizálásra,
- a 8 melléklet B részében meghatározott tevékenység,
- a 8 melléklet A részében meghatározott tevékenység módosítása, amelz nem haladja meg a 8 melléklet A részében meghatározott küszöbértéket, de emellett jelentős negatív hatása lehet a környezetre, ha már elbírált, engedélyezett, realizált vagy a megvalósítás folyamatában levő tevékenységről van szó,
- a 8 melléklet B részében meghatározott tevékenység módosítása, amelynek jelentős negatív hatása lehet a környezetre, ha már elbírált, engedélyezett, realizált vagy a megvalósítás folyamatában levő tevékenységről van szó.

Mikor válik a javasolt tevékenység befejezése a hatásvizsgálat önálló tárgyává?

- a javasolt tevékenység befejezése, amennyiben ez likvidálással, szanálással, rekultiválással, vagy ezen tevékenységek közül tőbbel is jár, mint a javasolt tevékenység módosítása csak akkor válik hatásvizsgálat vagy vizsgálati eljárás önálló tárgyává, amennyiben a javasolt tevékenység ilyen befejezése nem alkotta a tevékenység hatásvizsgálatának tárgyát.

Indokolt esetekben alkothatják-e olyan tevékenységek is hatásvizsgálat tárgyát, amelyek nincsenek megnevezve a 8 sz. mellékletben vagy nem érik el az adott mellékletben meghatározott küszöbértékeket?

Igen, indokolt írásbeli panasz alapján. Indokolt írásbeli panaszt bárkinek jogában áll benyújtani. Az illetékes hatóság saját hatáskörében vagy az indokolt írásbeli panasz alapján eljárást indít. Az illetékes hatóságnak arról, hogy a javasolt tevékenység vagy módosítása hatástanulmány alá esik-e a törvénynek a vizsgálati eljárásokról szóló 10 sz. mellékletében foglaltak alapján hoz döntést. Az illetékes hatóság ebben az esetben kizárólag a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma.

Ki lehet az EIA eljárásának résztvevője? Ezek definíciója a törvények szerint.

A **javaslattevő** olyan természetes vagy jogi személy, aki az engedélyezés-köteles javasolt tevékenységet vagy annak módosítását realizálni kívánja, az **illetékes hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amely a környezeti hatásvizsgálatok ügyében köteles intézkedni; ez Szlovákiában a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma, valamint a megyeszékhelyen található kerületi hivatal, illetve a kerületi hivatalok, ha a törvény nem rendelkezik máshogy, az **ágazati hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amelynek hatáskörébe tartozik a javasolt tevékenység vagy annak módosítása, az **engedélyező hatóság** a község vagy az állami közigazgatás azon szerve, amelynek határozati jogköre van az engedélyezési eljárás során, az **érintett hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amelynek különleges előírások alapján kidolgozott kötelező érvényű szakmai elbírálása, egyetértése, véleménye, határozata vagy nyilatkozata befolyásolja a javasolt tevékenység vagy annak módosításának engedélyezését, az **érintett község** az a község, amelynek területén a javasolt tevékenység vagy annak módosítása realizálásra kerül, vagy amelynek területe a javasolt tevékenység vagy annak módosítása következtében érintetté válik, a **nyilvánosság** egy vagy több természetes vagy jogi személy, vagy ezek szervezetei vagy csoportjai, az **érintett nyilvánosság** olyan nyilvánosság, amely a környezettel kapcsolatos tevékenység által érintett, valószínűleg érintetté válik vagy ilyen tevékenységben érdekeltté válik; a környezetvédelmet támogató nem-kormányzati szervezetek, amelyek teljesítik a vonatkozó törvényben meghatározott követelményeket érdekelteknek számítanak, a **nem-kormányzati szervezet**, amely a környezet védelmét támogató polgári egyesület, nem-befektetési alapítvány, közhasznú tevékenységet végző nem állami alapítású nonprofit szervezet vagy a környezet védelme és alakítása illetve a természeti értékek megőrzése céljából alapított alapítvány, a **szakmailag alkalmas személy** olyan, a Környezetvédelmi Minisztériumban a Környezetvédelmi Minisztérium 2006/113 sz., a környezeti hatásvizsgálatokhoz szükséges szakmai alkalmasság részletes követelményeit meghatározó rendelete alapján vezetett különleges névsorában nyilvántartott természetes vagy jogi személy, a **származási oldal** az az állam, amelynek területén javaslat történt a javasolt tevékenység vagy annak módosításának megvalósítására, melyeknek lehetséges jelentős, az államhatárokon átnyúló negatív környezeti hatása, az **érintett oldal** az az állam, amely a javasolt tevékenység vagy annak módosítása miatt jelentős negatív hatást szenved el.

Kihez lehet fordulni?

Ha információkat kíván szerezni:

- arról, hogy az ön által javasolt tevékenység a 2006/24 sz., a környezeti hatásvizsgálatokról szóló törvény és későbbi módosításai alapján hatásvizsgálati kötelezettség alá esik-e,
- arról, melyik államigazgatási hatóság az ön által javasolt tevékenység számára az illetékes hatóság,
- egyéb olyan, környezeti hatásvizsgálat folyamatában levő javasolt tevékenységekről, amelyeknek az ön környezetében hatása lehet a környezetre illetve az emberek egészségére.

Megkeresheti:

- az állami közigazgatási hatóságok környezeti hatásvizsgálattal megbízott munkatársait (<http://enviroportal.sk/agency/na-koho-sa-obratit/poradime-vam>),
- az érintett község alkalmazottait,
- az EIA/SEA dokumentációs központjának (Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség) munkatársait (<http://enviroportal.sk/agency/obcan/obcan-v-procese-eia/kontakt>).

vagy felhasználhatja:

- az EIA információs forrásait (szakmai cikkek, módszertani eligazítások és kézikönyvek, ismeretterjesztő kiadványok stb. (<http://enviroportal.sk/eia-sea-posudzovanie-vplyvov-na>

- zp/publikacie),
- a környezeti hatásvizsgálatok információs rendszerét (<http://enviroportal.sk/sk/eia>).

Az információk megszerzése során az adott javasolt tevékenységről ajánlott megadni a javasolt tevékenység jellemzését, főként annak elhelyezkedését, kapacitását, területi igényét, a felhasznált vegyszerek mennyiségét, a gyártott termékek mennyiségét, a parkolók és garázsok férőhelyeit, az utak és autópályák építési hosszát stb. Bővítés vagy rekonstrukció esetén az eredetileg engedélyezett kapacitást is.

A javaslattevő ezen felül figyelemztette van a különleges előírások alapján lefolytatott engedélyezési eljárás során, hogy ha a javasolt tevékenység környezeti hatástanulmányi kötelezettség alá esik, a tevékenység elbírálása nélkül a törvény szerint a javasolt tevékenység számára nem adható ki a különleges előírások szerinti engedély.

Melyek az EIA eljárásának fő lépései?

A javasolt tevékenységek környezeti hatásvizsgálata lépéseinek vázlatos sorrendje a jelen prospektus hátoldalán található az egyes lépések időbeli harmonogramjával együtt.

A javasolt tevékenységek és azok módosításai **kötelező környezeti hatásvizsgálatának** folyamata a következő lépésekből áll:

- tervezet és annak észrevételezése,
- a kiértékelés és a harmonogram terjedelmének meghatározása,
- jelentés a kiértékelésről és annak észrevételezése,
- a kiértékelésről szóló jelentés nyilvános megvitatása,
- szakmai vélemény,
- végleges állásfoglalás.

A **kötelező hatásvizsgálat** a közigazgatási eljárásokról szóló törvény szerint folyik. A végleges állásfoglalásban az illetékes hatóság a javasolt tevékenység vagy annak módosításának teljeskörű kiértékelésén kívül feltűnteti, hogy a realizálással egyetért-e vagy sem, illetve milyen körülmények mellett és melyik realizációs variánssal ért egyet, továbbá feltűnteti a projekt utáni elemzések megkövetelt terjedelmét is. A végleges állásfoglalás kötelező jellegű a további engedélyezési eljárás számára, hatályba lépésének napját követően 7 évig érvényes.

A **vizsgálati eljárás** a közigazgatási eljárásokról szóló törvény szerint folyik, amely a tervezet benyújtásával kezdődik, amennyiben az eljárás tárgya javasolt tevékenység, illetve a módosítás bejelentésével, ha az eljárás tárgya a javasolt tevékenység módosítása. A vizsgálati eljárás a határozat kiadásával ér véget, amelyben az illetékes hatóság határozatot hoz, hogy a javasolt tevékenységet vagy annak módosítását a törvény szerint hatásvizsgálatnak kell-e alávetni. Abban az esetben, ha a hatóság úgy dönt, hogy javasolt tevékenységet vagy annak módosítását nem szükséges a törvény szerint hatásvizsgálatnak alávetni, a különleges előírások szerinti engedélyezési eljárás következik. Abban az esetben, ha a hatóság úgy dönt, hogy javasolt tevékenységet vagy annak módosítását a törvény szerint hatásvizsgálatnak kell alávetni, az eljárás a kötelező hatásvizsgálattal folytatódik a meghatározott elbírálási terjedelem és harmonogram szerint. A határozathozatali folyamat alatt az illetékes hatóság a törvény 10. sz. mellékletében meghatározott, a vizsgálati eljárásnak megfelelő kritériumokat alkalmazza.

Milyen az EIA viszonya az engedélyezési eljáráshoz?

Az illetékes hatóság a javasolt tevékenység vagy annak módosításának engedélyezési eljárása során az érintett hatóság szerepkörében van, ha a tevékenységhez a vizsgálati eljárás során kiadott határozatot hozott vagy a törvény szerinti végleges állásfoglalást nyilvánított.

Az illetékes hatóság a kötelező jellegű állásfoglalásban feltűnteti, hogy a javasolt tevékenység engedélyezési eljárására vonatkozó javaslat összhangban van-e a a törvény szerint meghozott határozatokkal és azok feltételeivel. Az érintett hatóság különleges és kötelező érvényű állásfoglalást ad ki az építmény elhelyezéséhez kapcsolódó területi eljáráshoz, a terület felhasználásához kapcsolódó eljáráshoz, az építési és az átadási eljáráshoz.

Hogyan kapcsolódhat be a nyilvánosság az EIA eljárásába?

Az érintett nyilvánosság a javasolt tevékenység vagy annak módosításának elbírálási eljárása során és a későbbi engedélyezési eljárás során résztvevői szerepkörben van, ha éli a lehetőséggel írásban nyilatkozni a módosítás bejelentésével, a tervezettel, a kiértékelés terjedelmével és a kiértékelésről szóló jelentéssel kapcsolatban.

A demokratikus elvek teljesülésének része egyrészt a nyilvánosság tájékoztatása a tervezett tevékenységekről, másrészt pedig a hatások kiértékelésének folyamatába való közvetlen részvétel biztosítása a nyilvánosság számára.

A nyilvánosság tájékoztatását az illetékes szervek honlapjai, hivatali tájékoztató táblái, a médiák és az érintett községek biztosítják.

A nyilvánosságnak lehetősége van írásban véleményt nyilvánítani a javasolt tevékenységhez vagy annak módosításához a módosítás, tervezet, a kiértékelés terjedelme és az arról szóló jelentés tárgyában a közzétételől számított határidőn belül, ezután pedig a kiértékelés nyilvános megtárgyalása keretében, amikor a megvitatott kérdéskör nyilvános tárgyalása lejegyzésre kerül. A nyilvánosság véleményét úgy a szakmai véleményben és a végleges állásfoglalásban is figyelembe kell venni, mint az illetékes hatóság vizsgálati eljárásának határozatában is.

A nyilvánosságnak joga van fellebbezést beadni a vizsgálati eljárást lezáró határozat ellen abban a kérdésben, hogy a javasolt tevékenység vagy annak módosítását a törvény szerint vizsgálati kötelezettség alá esik-e, vagy a végleges állásfoglalás ellen akkor is, ha nem vett részt a vizsgálati eljárásban vagy a kötelező elbírálásban.

A törvényben a nyilvánosság általános fogalmának keretén belül elkülönül az ún. érintett nyilvánosság, melynek három formája van. Ezek:

- polgári egyesület,
- polgári kezdeményezés,
- a környezet védelmét támogató nem-kormányzati szervezet.

Hol vannak közzétéve és archiválva az EIA eljárások dokumentumai?

A hatásvizsgálati eljárások dokumentációja elektronikus formában kerül az illetékes hatóság honlapján közzétételre egy komplex információs rendszer részeként: <http://enviroportal.sk/sk/eia> amely a széles nyilvánosság számára is hozzáférhető.

A teljes dokumentáció a vizsgálati eljárás befejezésétől számított 15 évig van megőrizve a Környezetvédelmi Minisztériumban, a járási hivatalokban és az Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség EIA Dokumentációs Központjában Besztercebányán.

--

Megjelent 2016 októberében a Környezetvédelmi Alap 2016 támogatásával.

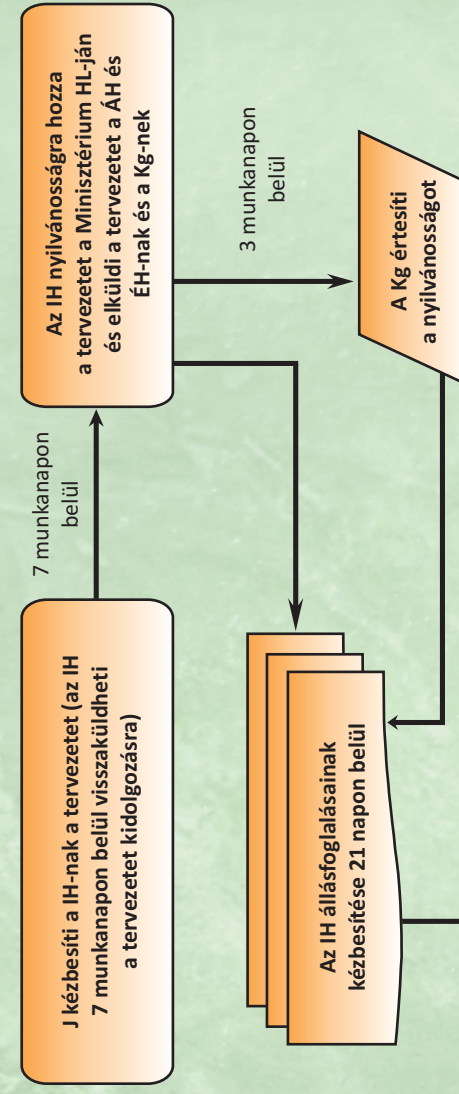
Megrendelő:
Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség
Tajovského 28B
975 90 Banská Bystrica
www.sazp.sk

Vállalkozó:
A Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma
Námestie Ludovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
www.minzp.sk

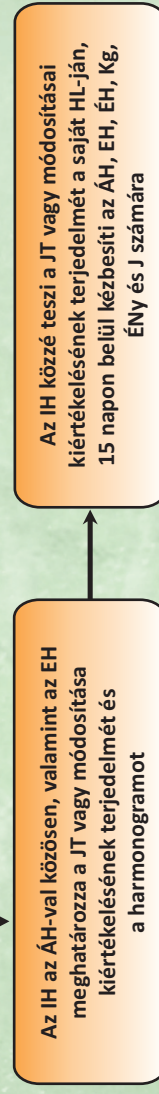
Grafika: Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség, www.sazp.sk
Nyomatás: Ultra Print, s. r. o., Bratislava
Darabszám: 1000 db

A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG VAGY ANNAK MÓDOSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ VIZSGÁLATI ELJÁRÁS LÉPÉSEINEK VÁZLATOS ÖSSZEFOGLALÁSA (KÖTELEZŐ KIÉRTÉKELÉS)

A TERVEZET ÉS AZ ÉSZREVÉTELEZÉSI ELJÁRÁS

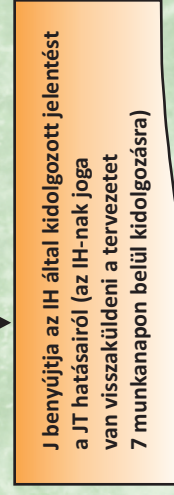
A JT VAGY MÓDOSÍTÁSAI KIÉRTÉKELÉSÉNEK TERJEDELME ÉS AZ IDŐBELI HARMONOGRAM

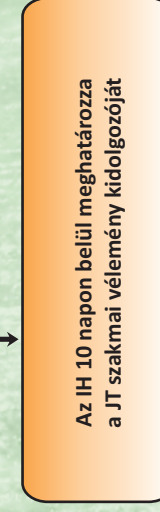
JELENTÉS A JT VAGY MÓDOSÍTÁSAI KÖ HATÁSÁIRÓL

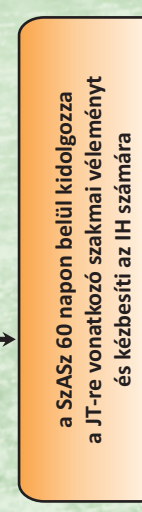
A KIÉRTÉKELÉSÉRŐL KÉSZÜLT JELENTÉS ÉSZREVÉTELEZÉSE ÉS NYILVÁNOS MEGTÁRGYALÁSA

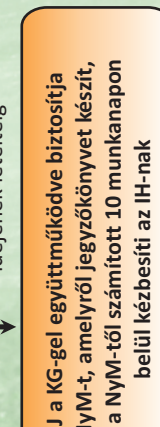
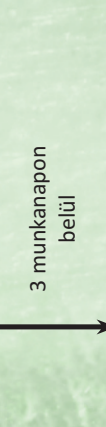
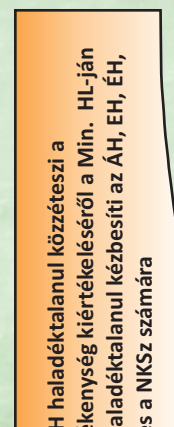
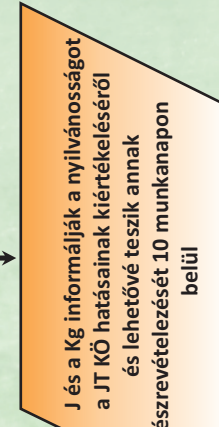
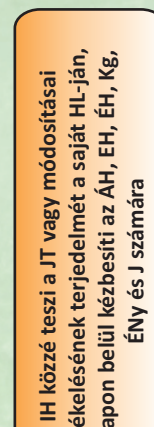
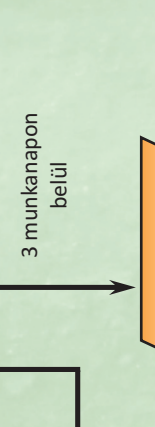
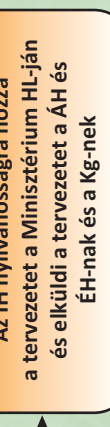
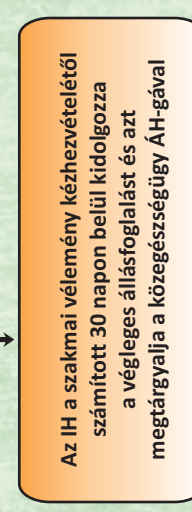
A KIÉRTÉKELÉSÉRŐL KÉSZÜLT JELENTÉS ÉSZREVÉTELEZÉSE ÉS NYILVÁNOS MEGTÁRGYALÁSA

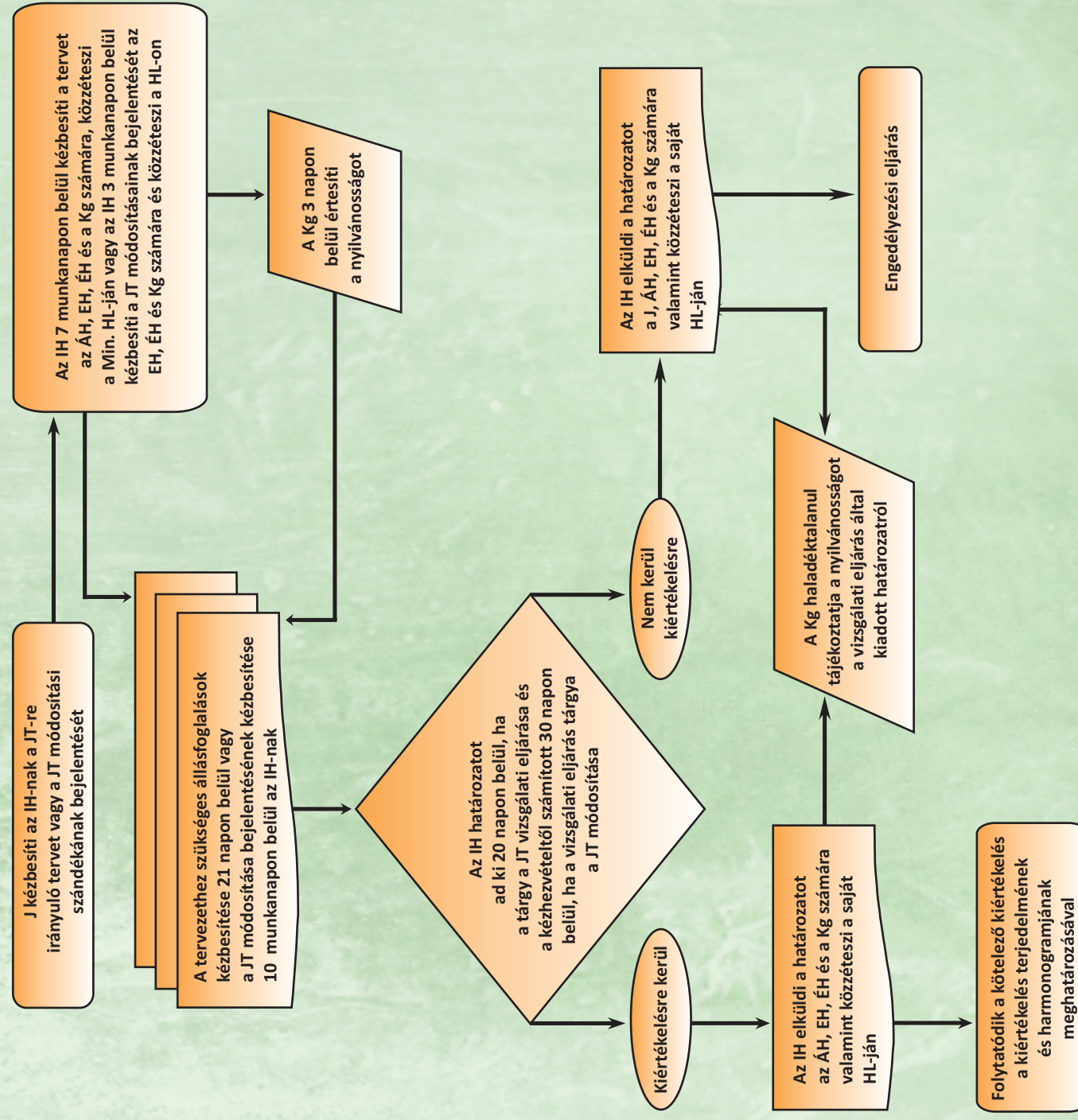
SAKMAI VÉLEMÉNY

VÉGLLEGES ÁLLÁSFOGLALÁS

A JAVASOLT TEVÉKENYSÉG VAGY ANNAK MÓDOSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ VIZSGÁLATI ELJÁRÁS LÉPÉSEINEK VÁZLATOS ÖSSZEFOGLALÁSA

JT – Javasolt tevékenység, KÖ – környezet-, IH – illetékes hatóság, J – javaslattevő, EH – érintett hatóság, AH – ágazati hatóság, EH – engedélyező hatóság, Kg – község, SzAsz – szakmailag alkalmas személy, HL – honlap, Min. – szlovák Környezetvédelmi Minisztérium, NyM – nyilvános megvitatás, ENY – érintett nyilvánosság, JT – javasolt tevékenység, NKSz – nem-kormányzati szervezet